

ANTIDOPINGOVÁ AGENTÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SPRÁVA ZO ZAHRANIČNEJ PRACOVNEJ CESTY

1. ÚČASTNÍK ZPC

<i>Meno:</i>	Ivan	Titul: MUDr. Phd.
<i>Priezvisko:</i>	JANŠÁK	
<i>Funkcia:</i>	predseda Komisie pre terapeutické výnimky ADA SR	
<i>Znalosť jazykov:</i>	anglicky, nemecky, rusky	
<i>Názov organizácie:</i>	Antidopingová agentúra SR	
<i>Adresa:</i>	Hanulova 5/C, 841 01 Bratislava	

2. ZAHRANIČNÁ PRACOVNÁ CESTA

<i>Štát:</i>	Francúzsko
<i>Mesto:</i>	Paríž
<i>Termín:</i>	23.-24. októbra 2014
<i>Prijímajúca organizácia:</i>	WORLD ANTI-DOPING AGENCY
<i>Adresa:</i>	Comité National Olympique et Sportif Francais (CNOSF) Maison du sport francais 1. avenue Pierre de Coubertin 750 13 Paris Francúzsko
<i>Účel cesty:</i>	<i>SYMPÓZIUM SVETOVEJ ANTIDOPINGOVEJ AGENTÚRY PRE TERAPEUTICKÉ VÝNIMKY</i>
<i>Spôsob financovania:</i>	ZPC bola financovaná z rozpočtu Antidopingovej agentúry SR

3. RÁMCOVÝ PROGRAM POBYTU

<i>Dátum / čas:</i>	23.-24. október 2014 / 09.00 – 18.00 hod. SYMPÓZIUM SVETOVEJ ANTIDOPINGOVEJ AGENTÚRY PRE TERAPEUTICKÉ VÝNIMKY
<i>Navštívené organizácie:</i>	WADA Comité National Olympique et Sportif Francais
<i>Kontaktované osoby:</i>	- členovia TUE Komisií národných antidopingových agentúr - zástupcovia WADA - zástupcovia Medzinárodného olympijského výboru a Medzinárodného paralympijského výboru - zástupcovia medzinárodných federácií - pracovníci antidopingového výskumu - zástupcovia Francúzskeho olympijského výboru
<i>Kontaktné adresy:</i>	- národné antidopingové agentúry

4. PRIEBEH ROKOVANÍ

Zahraničná pracovná cesta sa uskutočnila z dôvodov rozpracovania Svetového antidopingového kódexu 2015 a ďalších stratégií boja proti dopingu ako na báze Medzinárodnej normy pre terapeutické výnimky 2015, ktorá je záväzná pre všetky medzinárodné športové federácie a národné antidopingové organizácie.

Informačný súhrn:

01. OTVORENIE WADA SYMPÓZIA

Otvorenie WADA sympózia pre udeľovanie terapeutických výnimiek (ďalej len TUE) viedol predsedajúci Prof. David Gerhard (USA), ktorý zdôraznil, že celý odborný program bude smerovaný na interpretáciu Svetového antidopingového kódexu 2015 v uplatnení na Medzinárodnú normu pre terapeutické výnimky 2015, ktorá je záväzná pre všetky antidopingové organizácie, vrátane medzinárodných športových federácií, organizátorov významných svetových a medzinárodných športových podujatí a pre všetky národné antidopingové organizácie.

V úvodných zdeniach Prof. Arné Ljungqvist (Švédsko) spoločne s Prof. Andrew Pipe (Spojené kráľovstvo) rozobrali históriu používania zakázaných látok, ktorej začiatky sa datujú od konca 19. storočia. Až v roku 2004 sa v 1. vydaní Svetového antidopingového kódexu prvýkrát spomína unifikovaný Zoznam zakázaných látok a s nimi aj prvé pravidlá pre TUE.

02. STANOVENIE KRITÉRIÍ PRE TUE

Východiskom antidopingovej regulácie je Svetový antidopingový kódex 2015. V jeho intenciách je spracovaná Medzinárodná norma pre udeľovanie terapeutických výnimiek 2015. Dr. Alan Vernec (WADA) zdôraznil stanovenie základných kritérií pre udelenie TUE:

a/ športovec by mal pociť znateľné zhoršenie zdravotného stavu, ak by nemohol použiť zakázanú látku, alebo zakázanú metódu na liečbu akútnych alebo chronických zdravotných ťažkostí,

b/ terapeutické použitie zakázanej látky nesmie vyvolať zvýšenie športového výkonu,

c/ neexistuje žiadna primeraná terapeutická alternatíva oproti použitiu inak zakázanej látky.

Súčasne uviedol, že ak v r. 2009 boli TUE vydané v 68% kvôli užívaniu beta2-agonistov a v 21% glukokortikoidov, už v r. 2013 to bolo v 36% kvôli užívaniu glukokortikoidov a až v 21% stimulancií! Stimulancia užívajú najviac plavci – 23% a cyklisti – 14%.

Pre TUE je významné používanie systému ADAMS, zavedenie Biologického pasu športovca a predovšetkým sledovanie parametrov krvného a steroidného modulu, pričom akékoľvek zmeny a odchýlky od štandardných biologických hodnôt môžu byť spôsobené používaním zakázaných látok, resp. látok v režime TUE.

03. ŠPECIFIKÁ UDEĽOVANIA TUE

Sledovanie aplikácie zakázaných látok v športovej činnosti a nadväzná administrácia TUE je východiskovou bázou dobrej praxe TUE:

- zaujímavú prezentáciu predniesla Dr. Susan White o tzv. Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), u ktorého sa vydáva TUE kvôli liečbe stimulanciami,
- presné pokyny so zdôvodnením udelenia TUE pri podávaní intravenózných infúzií do objemu 50ml počas dĺžky podávania minimálne 6 hodín uviedol Dr. Ola Ronsen,
- rozsiahla diskusia nasledovala po prednáške Dr. Chin Sim Teoh o užívaní systémových glukokortikoidov. Ako uviedol Dr. Mario Zorzoli v r. 2004 bol pozitívny nález glukokortikoidov pri analýzach až v 50% prípadoch, v roku 2014 to už bolo iba v 6%,
- špecifiká udeľovania TUE u paraolympionikov vyzdvihla Dr. Cheri Blauwet. Spomenula problém užívania betablokátorov a používania glycerolu ako lubrikancia pri zavádzaní katétra,
- pri udeľovaní TUE u prieduškovej astmy došlo v roku 2014 k jedinej zásadnej zmene. Na kombinovaný inhalačný preparát s 24 hodinovým účinkom RELVAR (Flutikazonfuroát/ Vilanterol) sa vyžaduje TUE. Tento liek bude dostupný v SR koncom tohto roka.
- riziká používania doplnkov v športe zdôraznil Prof. Ron Maughan. Okrem toho, že často neobsahujú deklarované účinné látky, mnohokrát sa v nich nachádzajú neúčinné alebo toxické látky, pričom v USA sa v nich zistilo 19% a v Holandsku dokonca 29% steroidných hormónov, najmä nandrolónu, testosterónu a ich prekurzorov.

04. NOVÁ REGULÁCIA TUE

Svetový antidopingový kódex 2015 a jeho Medzinárodná norma pre terapeutické výnimky 2015, stanovujú nové parametre pre všetky antidopingové organizácie, vrátane národných antidopingových organizácií v systéme udeľovania TUE:

Podľa Svetového antidopingového kódexu 2015 boli modifikované nasledovné ustanovenia najmä v článku 4.4:

- a) prítomnosť zakázanej látky alebo jej metabolitov, alebo markerov a/alebo použitie alebo pokus o použitie, držba alebo podanie, alebo pokus o podanie zakázanej látky alebo zakázanej metódy sa nepovažuje za porušenie antidopingového pravidla, ak je konzistentné s ustanoveniami TUE,
- b) športovec, ktorý nie je športovcom na medzinárodnej úrovni, by mal požiadať o TUE svoju národnú antidopingovú organizáciu, ak táto zamietne žiadosť, športovec sa môže odvolať výlučne na odvolacom orgáne národnej úrovne,
- c) organizátor významného podujatia môže športovcom nariadiť, aby ho požiadali o TUE, ak chcú použiť zakázanej látky alebo zakázanej metódy v súvislosti s podujatím, organizátor hlavného podujatia musí zabezpečiť podanie žiadosti o TUE, a/alebo ak ju TUE už udelená, je platná len pre podujatie organizátora, a/alebo ak je TUE udelená NADO alebo ISF organizátor významného podujatia ju musí uznať.

05. ZÁVER SYMPÓZIA WADA

Kľúčové poslanie v antidopingu na báze Svetového antidopingového kódexu 2015 a jeho Medzinárodnej normy pre terapeutické výnimky 2015 má WADA a národné antidopingové organizácie. Účastníci sympózia sa vyjadrovali k rôznym modelovým situáciám v súvislosti s udeľovaním TUE tak v medzinárodnom ako i v národnom rámci.

Záverom predsedajúci WADA sympózia TUR Prof. David Gerhard poďakoval všetkým prednášajúcim ako aj účastníkom za aktívny prístup k traktovanej problematike TUE a oficiálne zasadnutie ukončil.

5. ODPORÚČANÉ ZÁVERY

ZÁVERY A RELEVANTNÉ ODPORÚČANIA:

A/ pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

- participovať na implementácii Svetového antidopingového kódexu 2015 a východiská transformovať do legislatívneho procesu antidopingovej regulácie.

B/ pre Antidopingovú agentúru SR

- priebežne zabezpečovať odbornú garanciu v oblasti antidopingu v koordinácii s ústrednými orgánmi štátnej správy, participujúcimi na správe a riadení športu,
- realizovať profesionálny výkon antidopingových opatrení na báze národnej antidopingovej organizácie,
- modifikovať národnú antidopingovú reguláciu v oblasti TUE podľa Svetového antidopingového kódexu 2015 a jeho Medzinárodnej normy pre terapeutické výnimky 2015.

6. ZOZNAM OBDRŽANEJ DOKUMENTÁCIE

1/

Play True Issue 2 – 2014

An Official Publication of the World Anti-doping Agency

WADA

/listovka, 4 s./

2/
Athlete Reference Guide to the 2015 World Anti-doping Code
WADA
/listovka, 4 s./

7. **PRÍNOS**

Poznatky z WADA TUE Sympózia budú na báze národného antidopingového programu využité pri smerovaní antidopingovej regulácie a pri zverejňovaní a popularizácii antidopingových opatrení.

8. **SPÔSOB ZVEREJNENIA SPRÁVY**

Správa je zverejnená na webových stránkach www.minedu.sk a www.antidoping.sk, jej východiská budú priebežne prezentované na pracovných stretnutiach zameraných na aktualizáciu a rozvoj Národného antidopingového programu.

***Súhlasím so zverejnením správy na internete a publikovaním na webovej stránke
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.***

Paríž / Bratislava, 24. október 2014

Vypracoval: Ivan JANŠÁK

Schválil: Miroslav MOTYČÍK